

HIREK

1929. október 12.

Chronica.

Véla penigh, hogy Nemess Eger városa utzájít éktelen gödrök tsúfíták el.

Ékes Dámák és iffiú lovagok bokáit felettébb veszedelembé tsúfíták ezen mélységek és sok fitzam esett amaz esztendőben. Fellegeknek megeredése után szürke vizü tavatekák potogtak, benzines szekereknek az ó kerekök nyomában. Dámák harisnyája penigh sárral foostekelődött és ékes tsipótsékék habarékkal fénylödtek.

Nemess tanáts penigh tsúváltgatá böls fejté.

De pénzek nem valának Nemess Város ládjában. Sem aranyak, se penigh rézből tsinálth denáriusok.

Am mégis találták némi anyagot, kit neveznének aszphaltnek is, mások penigh szuroknak. Jobbágyok jövének fene tsákányokkal és büdös szekerek. Fából való kanalakkal kevergeték a pokol fekete ústeith emberekh és egyéb naptsámosok.

Es a bokáknak ó veszedelmeith, a habarékknak gödreit is büdös fekete lekvárral betömék.

Mások pedig térdeikre ereszkedvén simió fákkal egyenesre igazgaták az utzáj és laposra egyengeték rajta a szurkot.

Es leve egyenes a Nemess Város utzája.

Am démonok és pokolbéli ördögök intsekedének a tanátsnak uraival.

Lutzifer elküldé kölyök-ötteith, hogy ingerelné hartzra a hamisakath.

Es álmódának tsákányokkal és átsott árkokkal a sima utzán.

Némi heteknek múlásával pepigh jövének ujabb más naptsámosok és a tsákányok jobbágyai lábaikat az egyenes útzákra irányozák.

Es fenekekvén haraggal, felszegegeték a sima szurkos köntöset.

Gödröketh és árkok mélységét tsinálták, hogy üres tsöveket ásnának el azokban.

Chronikának írja penigh elereszté orráth és fülét a tsodálkozásnak miatta.

Es fohászodván kérdi: miérth tömködék be a gödröket és simogatván egyenesre a szurkot, temettek teméntelen aranyat és denáriusokat az utzáj gödreibe, ha megintelen fene tsákányokkal árkokat mélyítének bele?

Es hallgatván nagyot, nem válszolnak se gödrök, se tsákányok. Se penigh a város Nemess Atyái. (nyilas)

— Iskolamegáldás Kenderesen. Az Isteni Megváltó Leányai apácarend részére épült emeletes zárda iskolát október 13-án vasárnap áldja meg vitéz *Subik* Károly apát, egyházmegyei főtanfolygyló. Az iskolamegáldási ünnepélyen való megjelenésüket kilátásba helyezték vitéz *Horthy* Miklósné a kormányzó neje és gróf *Klebensberg* Kunó kultuszminiszter.

— Tanítói kinevezés. Dr. Szmrecsányi Lajos egri érsek *Csillik* Bálintot Gyöngyössolymosra tanítótává nevezte ki.

Megkezdődnek a barlangkutató munkálatok a nyugati Bükkhegységben is

Beszélgetés Kadic Ottokár dr. egyetemi tanárral, a neves barlangkutatóval.

Eger, október 12.

A magyar barlangkutató tudományának egyik büszkesége, dr. Kadic Ottokár budapesti egyetemi tanár a mult hét folyamán Szilvásváradon tartózkodott, mint *Pallavicini* Alfonz örgróf vendége, hogy a Bükkhegység barlangjait feltáró munkája folyamán az örgrófi erdőbirtokon levő barlangok tudományos jelentőségét megállapítsa.

Alkalmunk volt a barlangkutató professzorral beszélgetni és úgy az új, hazánkban nem igen kultivált tudományágnak, mint a bükki turisztikának vélünk hasznos szolgálatot tenni, amikor a beszélgetés fontosabb részeit közreadjuk.

A barlangkutató munka jelentőségéről és jelenlegi állásáról a következőket volt szives mondani Kadic professzor:

— A Bükk-hegységben 1906 óta tartó rendszeres barlangkutató munkát a tudományrendkívül nagy szolgálatot tettek. Míg régebben csak a *Hermann* Ottó által ismert három miskolci szakóca volt az egyedüli hazai őskőkori lelet, barlangjaink kutatása óta magában a Bükkben nyolc olyan barlangot ismerünk meg, amelyet az ősember lakott és amelyben kulturájának emlékeit ránk hagyt.

— Legjelentősebbek ezek között a háromi *Szeleta*-barlang és a répisbutai *Balla*-barlang, amelyekben nagyon sok kész eszközt, kőforgácsot, szilánkot, kőmagot találtunk. Különösen a *Szeleta* barlangi kőipar pompásan kidolgozott babérlevélalakú lándzshegyei révén a világ legtekélyesebb hasonló korú kőiparai közé tartozik.

— A *Balla*-barlang sárga agyagából kerültek ki az immár híressé vált *gyermekcsontok*, a majdnem teljesen megmaradt koponya és állkapocs, végtagcsontok, néhány csigolya és bordatöradék. Ez az egyedüli számottevő hazai ősemberi csontvámaradvány, amely különösen abból a szempontból érdekes, hogy egy és fél éves gyermektől származik a mintegy 20 000 éven át maradt meg épen a barlang talajában.

— De nemcsak ősrégészeti és ősembertani, hanem *öslényntani* szempontból is rendkívül nagy fontossággal bírnak kutatásaink. A barlangokban nemcsak az ősember, hanem különböző ragadozók ütötték fel állandó tanyájukat, így a barlangi medve, a barlangi oroszlán, a barlangi hiéna és a barlangi kutya. Ezek

csontjain kívül azonban olyan állatok csontjait is gyűjthetjük, amelyeket az ősember és a ragadozók cipeltek barlangjukba. Így egy-egy barlang felásatása alkalmával az őskornak egész állatvilágát találjuk meg, mint pl. a mammut, a gyapjasszörű orrszarvú, az óriásigim, a tarand-szarvas, az őstulok, a sarki róka stb. csontjait.

— A közölt tényekből az „Eger” olvasói könnyen megalkothatják maguknak a véleményüket a Bükkhegység barlangjainak tudományos jelentőségéről és meg fognak érteni bennünket barlangkutatókat, hogy miért sürgetjük annyira a barlangoknak a kutatását.

— Ásvatásaink súlypontja eddig a keleti Bükk barlangjain volt, egyrészt azért, mert az ősember utáni kutatás Miskolcra indult ki és így az ottani barlangok kutatásával kellett kezdenünk, másrészt azért, mert a Borsod-Miskolci Múzeum és más miskolci közművelődési, valamint hatósági tényezők erkölcsi és anyagi támogatásban részesítettek bennünket.

— Az Eger felől eső, tehát nyugati Bükk barlangjaiban csak elvétve történtek kutatások, nevezetesen az *Istállóskői*-barlangban és részben a *Peskő*-barlangban is. Az ezekben talált kőeszközök ezt bizonyítják, hogy az ősember a Bükk-hegység nyugati részében is tartózkodott és ezért az itteni barlangok kutatása is halaszthatatlanná vált. A rendszeres munkára most került a sor, amikor *Mayer* János földművelésügyi miniszter 500 pengős segély engedélyezésével lehetővé tette, hogy ezeket a kutatásokat az idén megkezdhessem.

— Egyelőre arra szorítkozom, hogy az itteni barlangokat felkeressem, térképezzem, felmérjem, környezetük földtani viszonyait tanulmányozzam és a nyert tapasztalatokat rögzítem. Ez olyan munka, amelyet egymagam nem tudok eredményesen elvégezni. Szükséges, hogy mindazok, akik a vidék barlangjait ismerik, ezekre figyelmeztessenek, esetleg azokhoz elvezessenek.

— Jelenleg a szilvásváradai *Pallavicini*-féle erdőbirtokon levő barlangok bejárásával vagyok elfoglalva és az uradalmi erdészeti támogatásának köszönhetem, hogy egy heti itt tartózkodásom alatt az uradalmi területnek legtöbb barlangját megismerhettem. Ezek: *Istállóskői* barlang, *Peskő*-barlang, *Peskői ördöglyuk*, *Cse-*

repeszkői sziklaodu, *Körös-barlang*, *Tarkői kőfülke* és *Kőhát* barlang. Legközelebb Bánkút környékén egy kőfülkét és egy ördöglyukat, Mályinka határában pedig szintén ördöglyukat mutatnak.

— Barlangkutató munkámat nagy mértékben a *Magyar Turista Egyesület Egri Bükkosztálya* vihetné előbbre és pedig oly módon, hogy az osztály tagjai az általuk ismert barlangok helyrajzi viszonyait velem közölni szivesek volnának. Kedves dolog volna, ha Miskolc példáját követve Eger város közművelődési és hivatalos tényezői is ezt a kulturügyet magukévé téve a megindult nagyjelentőségű barlangkutatókat támogatni szivesek volnának.

— Személyváltozás a Magyar Nemzeti Bank egri fiókjának vezetésében. A Magyar Nemzeti Bank egri fiókjának főnökét, dr. *Biró* Károlyt a Magyar Nemzeti Bank vezetősége elhelyezte Egerből. Értesülésünk szerint dr. *Biró* Károly a Magyar Nemzeti Bank békéscsabai fiókjának vezetését veszi át a jövő hónap első napjaiban és így október hó végén távozik el Egerből. Dr. *Biró* Károly rövid ideig állott az egri fiók élén, rövid ittartózkodása alatt azonban az egri fiók körzetéhez tartozó gazdasági köröknek és Eger város társadalmának osztatlan szimpátiáját és becsülését szerezte meg a maga számára. Távozására feltétlen vesztesége úgy a gazdasági életnek, mint Eger társadalmának.

— Az Egri Műkedvelők Köre november 9 és 10-én adja elő a *Bizáncot*. Megírtuk, hogy az Egri Műkedvelők Köre lázasan készülődik *Herceg* Ferenc klasszikus drámájának, a *Bizáncnak* előadására. A próbák hetek óta folynak és a szereplők lelkes munkája nagy sikert ígér. A darab főszerepeit *Marossy* József, *Hevesy* Gusztávné, *Búzás* Endréné, *Király* István, *Lestál* Miklós *Karikás* József játsszák. Az előadás november 9 és 10-én lesz a színházban és jövedelmét az *Egri Dalkörnek* ajánlották fel a műkedvelők. Az előadás iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik és hisszük, hogy a Műkedvelők Köre egyik legforróbb estjét fogja feljegyezni krónikájának lapjaira.

— Reklám-repülőgép Eger fölött. Szép látványosságban lesz részük az egrieknek a jövő hét első napjaiban. A *Schmoll-paséta* villanyfényes reklámrepülőgépe négy estén keresztül fog a város fölött keringeni. Jelenleg a gép *Salgótarjánban* van, onnan fog kedvező idő esetén hétfőn délelőtt megérkezni. A *Pelikán*-tipusu kasseli gyártmányú repülőgépet *Kirják* István a fiatal magyar pilótágárdának egyik legtehetségesebb tagja vezeti.

* Egy zseblámpa megkímél és megvéd a sötétséggel járó minden bajtól és kellemetlenségtől. Természetesen a zseblámpaelemnek elsőrendű gyártmányának kell lennie, ilyen a *Gold Palaba*, mely a legnagyobb fényerővel és a leghosszabb égéstartammal bír.